

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2166

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Staatssecretaris en Minister van Financiën over *het bericht «Landen zetten belastingconcurrentie voort met nieuwe middelen»* (ingezonden 11 mei 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Wiebes** (Financiën) (ontvangen 22 juni 2017).

Vraag 1 en 2

Bent u het eens met de constatering dat internationale maatregelen tegen belastingontwijking landen aanmoedigen om nieuwe belastingvoordelen te introduceren en bestaande regelingen aantrekkelijker te maken?¹ Erkent u dat het paard achter de wagen wordt gespannen als (internationale) maatregelen om belastingontwijking tegen te gaan, betekenen dat er andere constructies worden geïntroduceerd? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 1 en 2

Internationale overeengekomen maatregelen zijn de meest effectieve wijze om belastingontwijking te bestrijden. Daarnaast hebben landen met elkaar zowel in OESO-verband als in EU-verband juist afspraken gemaakt om schadelijke belastingconcurrentie te voorkomen. Daarbinnen blijven landen vrij om soeverein hun eigen belastingbeleid te voeren en bepaalt het democratisch proces in elk van die landen de beoogde belastingdruk.

Vraag 3

Vindt u het wenselijk dat kapitaal en bezit steeds minder belast wordt, mede door de globalisering van ontsnappingsroutes, en arbeid steeds zwaarder? Is dit een trend die u toejuicht? Zo nee, hoe gaat u zorgen voor een betere verdeling in belastingdruk? Zo ja, kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3

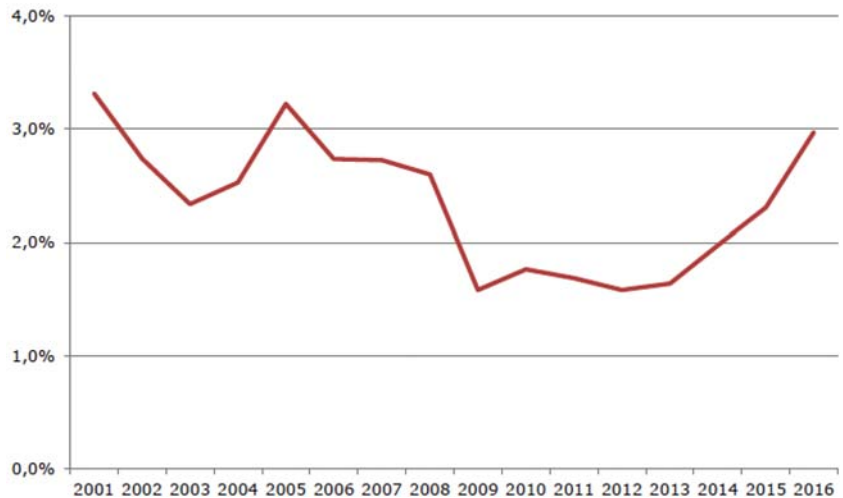
De belasting op kapitaal en bezit in de CBS- en OESO-statistieken is sterk gerelateerd aan de opbrengst van de vennootschapsbelasting (vpb). Deze opbrengst is in de jaren na de financiële crisis relatief laag geweest vanwege teruglopende winsten. Deze zijn sterk conjunctuurgevoelig, meer dan de opbrengsten van belasting op arbeid. Daarbij duurt het langer voordat de vennootschapsbelasting weer op een structureel niveau is vanwege verlies-

¹ <https://fd.nl/economie-politiek/1200484/landen-zetten-belastingconcurrentie-voort-met-nieuwe-middelen>

compensatie – bedrijven hebben de mogelijkheid om verliezen uit eerdere jaren te verrekenen met winsten van latere jaren.

Onderstaande figuur toont de vpb-ontvangsten (uitgezonderd de vpb op gas) als percentage van het BBP sinds 2001. De figuur toont dat de vpb-ontvangsten in de jaren van en na de financiële en economische crisis als percentage van het BBP op een lager niveau lagen, maar vanaf 2014 weer sterk toenemen. De groei is sterker dan de groei van de economie als geheel. In nominale termen is in 2016 met 20,7 miljard euro zelfs sprake van de hoogste opbrengst ooit gerealiseerd. Ik herken mij daarom niet in de stelling dat kapitaal en winst in de afgelopen jaren steeds minder belast worden.

Vpb-ontvangsten (uitgezonderd de vpb op gas) als percentage van het bbp

Vraag 4

Kunt u een beeld geven van de manier waarop landen trachten bedrijvigheid te lokken door middel van het introduceren van nieuwe, of het uitbreiden van al bestaande fiscale regelingen? Kunt u enkele voorbeelden geven van nieuwe regelingen die worden geïntroduceerd?

Antwoord 4

De fiscaliteit is slechts één van de aspecten die de aantrekkelijkheid van een land voor bedrijven bepaalt. De aantrekkelijkheid van een fiscaal regime wordt in het algemeen bepaald door de administratieve lasten die het meebrengt en door de effectieve belastingdruk.

Besparing van administratieve lasten kan bereikt worden door het aantal contactmomenten te beperken en door regels zo eenvoudig mogelijk te houden.

Een sprekend voorbeeld van maatregelen die gevolgen hebben voor de effectieve belastingdruk, zijn de regimes voor innovatieve activiteiten die de laatste tien jaar door veel landen zijn ingevoerd. Om schadelijke belastingconcurrentie te voorkomen zijn op dat gebied binnen OESO en EU eisen aan die regimes gesteld.

Vraag 5, 6 en 7

Hoeveel landen die zijn aangesloten bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) hebben een hoger effectief tarief voor de winstbelasting dan Nederland? Hoeveel OESO-landen hebben een lager effectief tarief voor de winstbelasting?

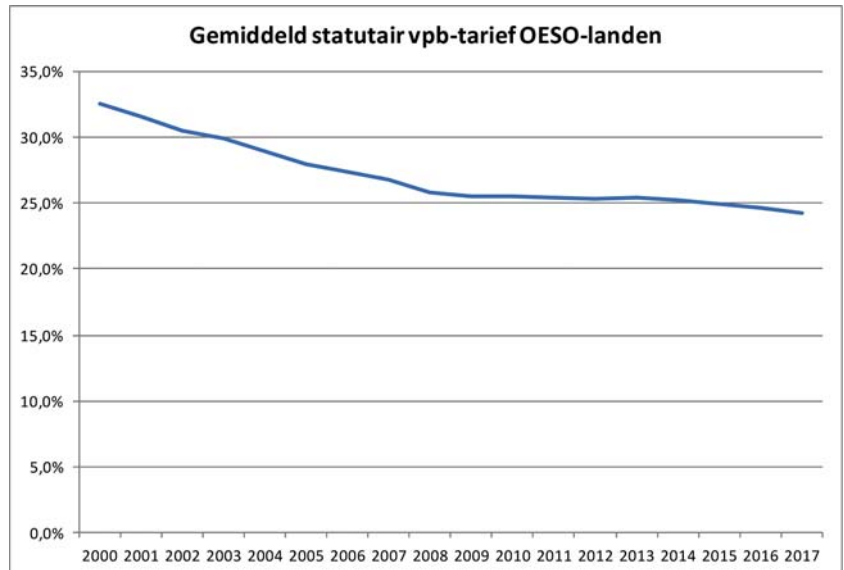
Kunt u de ontwikkeling van zowel het gemiddelde statutaire tarief voor de winstbelasting als de ontwikkeling van de effectieve belastingdruk op winst in OESO-verband weergeven sinds 2000?

Klopt het dat Nederland met een belastingtarief op winst van 25 procent internationaal gezien niet uit de pas loopt, aangezien het gemiddelde

belastingtarief op winst in OESO-verband 24,7 procent bedraagt en het gemiddelde belastingtarief op winst in de eurozone 24,3 procent bedraagt?²

Antwoord 5, 6 en 7

De OESO publiceert slechts statutaire tarieven en geen effectieve tarieven voor de OESO-landen. Hierdoor is niet vast te stellen hoeveel OESO-landen een hoge of een lager effectief tarief hebben. Wel publiceert de OESO statutaire tarieven. In de figuur is het gemiddelde statutaire tarief in de OESO weergegeven. Met een statutair belastingtarief van 25 procent ligt het Nederlandse tarief iets boven het gemiddelde, zowel in OESO-verband als in de eurozone.

Vraag 8

Bent u bereid om binnen de EU en de OESO initiatieven te nemen om de nieuwe geïntroduceerde belastingconcurrentie tussen landen een halt toe te roepen? Zo ja, kunt u de Kamer hiervan verslag doen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord 8

Binnen de OESO bestaat het Forum on Harmful Tax Practices en binnen de Europese Unie bestaat de Gedragscodegroep. In beide fora werken de leden eraan schadelijke belastingconcurrentie te bestrijden aan de hand van gezamenlijk ontwikkelde criteria.

Daarnaast worden snelle vorderingen geboekt bij de implementatie van maatregelen om verdragsmisbruik tegen te gaan (bijvoorbeeld via het Multilaterale Instrument) en bij de implementatie van maatregelen om de nationale belastinggrondslagen beter te beschermen (bijvoorbeeld door de Europese anti-belastingontwijkingsrichtlijn, ATAD).

Ik vind het van belang eerst de effecten hiervan af te wachten alvorens te bezien of extra initiatieven nodig zijn om schadelijke belastingconcurrentie tegen te gaan. Ik heb op dit moment geen aanleiding daarbij nieuwe initiatieven te nemen.

² Taxation Trends in the European Union, 2016 edition